

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 2/2025)

София, 9 април 2025 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 03.04.2025 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с основни пролетници	3
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	4
2.1	Зърнени и маслодайни култури	4
2.2	Плодове и зеленчуци	5
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележки: Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 03.04.2025 г.

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

По оперативни данни, към началото на м. април 2025 г. площите за реколтиране с пшеница са с 3,3% повече в сравнение с отчетените по същото време на миналата година. По-сериозно увеличение бележат площите за реколтиране със зимен ечемик (+9,5%), маслодайна рапица (+26,4%) и ръж (+10%), докато при тритикалето се наблюдава леко намаление (-1%).

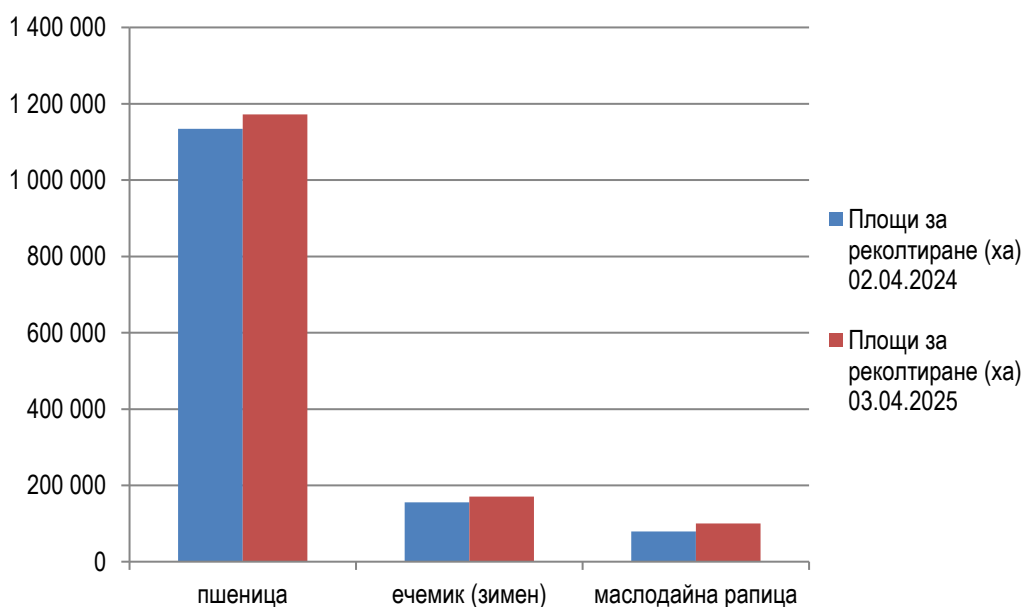
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 03.04.2025 г., ха

	02.04.2024	03.04.2025	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 134 180	1 171 839	3,3%
ечемик (зимен)	155 945	170 728	9,5%
маслодайна рапица	79 049	99 918	26,4%
ръж	6 567	7 224	10,0%
тритикале	16 023	15 860	-1,0%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 03.04.2025 г., сравнено със същия период на 2024 г.

1.2 Засети площи с основни пролетници

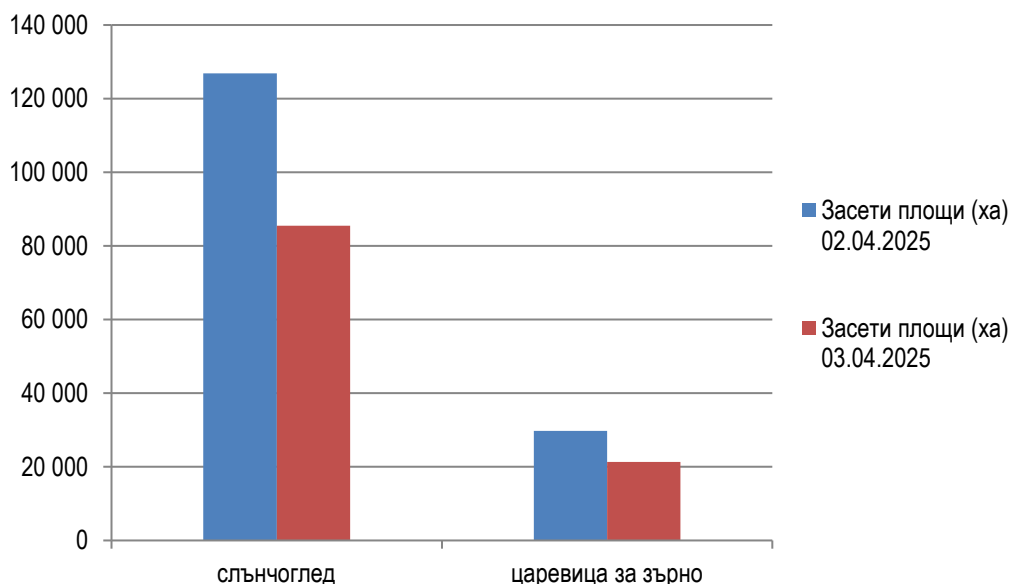
В ход е сеитбата на пролетни култури. На този ранен етап площите, засети със слънчоглед и царевица за зърно, са съответно с 32,6% и 28,3% под нивата отпреди една година, а при пролетния ечемик изоставането достига 55,3%.

Засети площи с основни пролетници към 03.04.2025 г., ха

	Засети площи (ха)		Изменение на годишна база, %
	02.04.2025	03.04.2025	
слънчоглед	126 851	85 529	-32,6%
царевица за зърно	29 748	21 331	-28,3%
пролетен ечемик	636	284	-55,3%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от МЗХ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 03.04.2025 г., сравнено със същия период на 2024 г.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

По предварителни данни на НСИ, през периода юли - декември 2024 г. извън страната са реализирани 696,3 хил. тона ечемик, което представлява ръст от 95,4% на годишна база. Същевременно, експортът на пшеница се свива с 16,5%, до 3 275,2 хил. тона, а този на рапица – с 47,3%, до 61,5 хил. тона.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

През настоящата пазарна година се отчита по-слаб износ на царевица и слънчоглед спрямо година по-рано, обяснимо с пониженото производство от реколтата 2024. За периода септември – декември 2024 г. са изнесени 122,3 хил. тона царевица и 181,6 хил. тона слънчоглед, което е съответно с 55,2% и 36,1% по-малко на годишна

база.

Внос на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

Внесеното количество пшеница в рамките на първата половина на пазарната 2024/25 година е 41,8 хил. тона, с 9,4% под нивото отпреди една година. Доставките на ечемик също спадат - с 15,1%, до 761 тона, докато при рапицата е налице увеличение с 20,5%, до 97,7 хил. тона.

Внос на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Отразявайки по-ниското предлагане от местно производство, през първите четири месеца на 2024/25 година вносът на царевица отбелязва близо петкратен ръст на годишна база, възлизайки на 72,5 хил. тона. Импортът на слънчоглед нараства по-слабо – с 10%, до 452,3 хил. тона.

2.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през 2024 г. в страната са внесени 280,6 хил. тона пресни зеленчуци - с 5,4% по-малко спрямо предходната година. При импорта на пресни плодове се наблюдава незначително увеличение с 0,1%, до 398,1 хил. тона.

Намалението на общия внос на пресни зеленчуци е свързано най-вече с понижените доставки на картофи – със 7,8 хил. тона (-14,9%), краставици и корнишони – с 2,9 хил. тона (-9,6%) и сладки пиперки – с 1,8 хил. тона (-6%). По-малко са и влезлите в страната патладжани (-23,9%), лук (-8,0%), моркови и репи (-3,8%) и домати (-0,8%), докато при гъбите, зелето, марулите, чесъна и граха се отчита увеличение в границите от 7,3% (гъби) до над два пъти (грах).

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци за 2024 г., сравнено с 2023 г., тона

Поток	Продукти	2023	2024	Изменение на годишна база
Внос	пресни зеленчуци	296 559	280 635	-5,4%
	пресни плодове	397 549	398 070	0,1%
Износ	пресни зеленчуци	39 257	32 887	-16,2%
	пресни плодове	69 730	79 848	14,5%

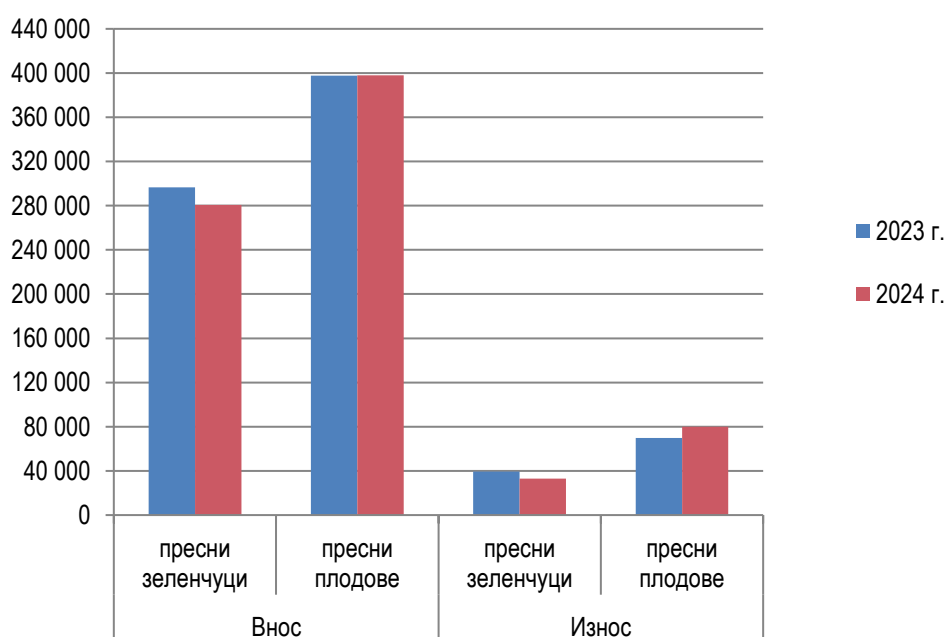
Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2024 г.), обработени от МЗХ

Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

Близо половината от целия внос на пресни плодове през 2024 г. се формира от цитрусови плодове и банани - общо 195,7 хил. тона, с 1,5% под нивото от предходната година. Сред останалите продукти най-големи са доставките на ябълки, които нарастват с 20,6% на годишна база, до 64,9 хил. тона. Внесените количества круши, грозде и черупкови плодове са съответно с 2,2%, 9,7% и 12,8% повече спрямо 2023 г. Леко намаление се отчита при вноса на череши (-0,5%) и дини (-6,4%), а по-значително – при прасковите (-10,9%), ягодите (-19,3%), кайсиите (-21,9%), сливите (-44,1%), кивито (-39,1%) и пъпешите (-48,2%).

Данните за 2024 г. сочат понижение на износа на пресни зеленчуци с 16,2% на годишна база, до 32,9 хил. тона. и повишение на този на пресни плодове с 14,5%, до 79,8 хил. тона

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

При зеленчуците най-сериозен спад в количествено изражение бележи износът на домати – с 3,4 хил. тона (-20%), картофи – с 1,7 хил. тона (-89,8%) и краставици – с 1,1 хил. тона (-13,5%). Съществено по-малко са и изнесените обеми грах (-69,5%), гъби (-51,2%), лук (-21,8%) и зеле (-13,9%). Разширява се реализацията на сладки пиперки (+22,8%), моркови и репи (+80%) и чесън (близо четири пъти).

Регистрираният износ на пресни плодове през 2024 г. включва значително количество продукти, които не са произведени в България, в т. ч. основно цитрусови плодове – 42,1 хил. тона, с 2,3% повече на годишна база. Експортът на череши нараства с 3,1 хил. тона или 91,2%. При насочените за външните пазари дини, ябълки, вишни, грозде и сливи се наблюдава увеличение в границите от 4,9% (дини) до близо пет пъти (сливи). Износът на ягоди и праскови намалява съответно с 39,6% и 55,7%.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 2 април 2025 г. се отчита слабо повишение на средните изкупни цени на хлебната и фуражната пшеница в страната, респективно с 0,7% и 0,5% на седмична база. Цените на ечемика и царевичата за зърно се запазват на нивата от предходната седмица, а слънчогледът поевтинява с 0,8%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 02.04.2025 г., лв./тон без ДДС

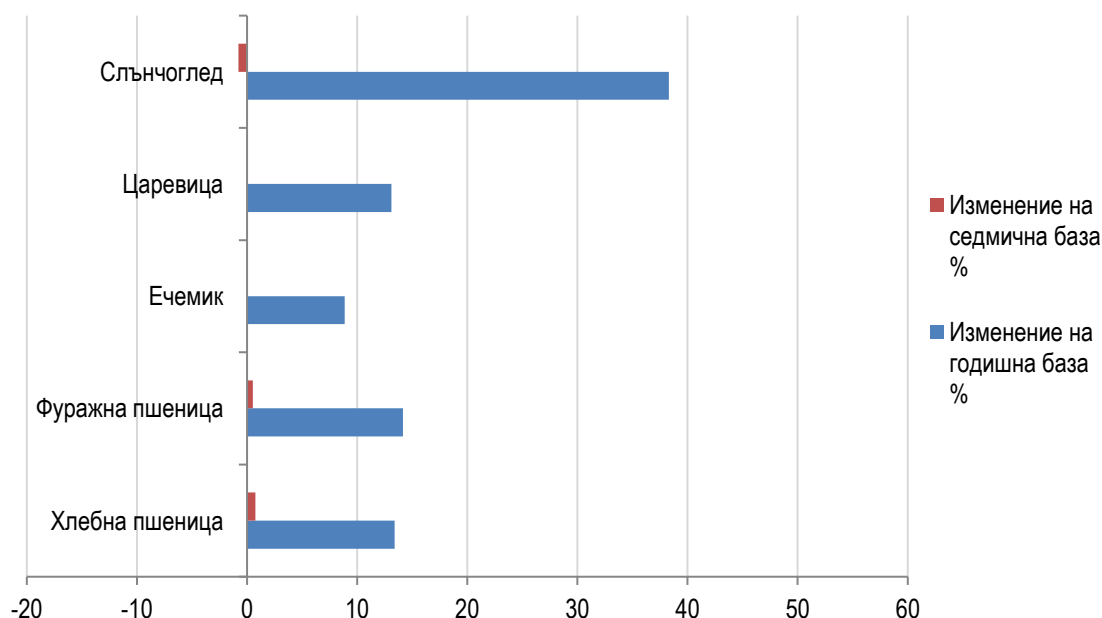
	03.04.2024	26.03.2025	02.04.2025	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	358	403	406	13,4	0,7
Фуражна пшеница	339	385	387	14,2	0,5
Ечемик	338	368	368	8,9	0,0
Царевица	336	380	380	13,1	0,0
Слънчоглед	726	1 012	1 004	38,3	-0,8
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

Независимо от наблюдаваната лека корекция в посока надолу през последния месец, изкупната цена на слънчогледа остава със значителните 38,3% над нивото отпреди една година. Годишното поскъпване на зърнените култури е по-умерено - от 8,9% при ечемика до 14,2% при фуражната пшеница.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 02.04.2025 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Като цяло, през последната седмица (31 март – 7 април 2025 г.) се наблюдава поевтиняване на основните плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата в страната. Средните цени на едро на ябълки, картофи (стара реколта и пресни), зелен пипер, домати и краставици са от 2,1% (ябълки) до 6,8% (краставици) по-ниски на седмична база. Изключение прави зелето, което поскъпва с 8,9%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци за периода 31.03. - 07.04.2025 г., лв./кг

	31.03.2024 - 07.04.2024	24.03.2025 - 31.03.2025	31.03.2025 - 07.04.2025	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,35	1,37	1,33	-1,5	-2,9
картофи пресни	2,89	4,88	4,67	61,6	-4,3
домати	3,06	3,25	3,11	1,6	-4,3
краставици	2,54	3,07	2,86	12,6	-6,8
пипер (зелен)	5,26	5,98	5,80	10,3	-3,0
пипер (червен)	*	*	*	-	-
зеле	1,20	1,35	1,47	22,5	8,9
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,57	1,91	1,87	19,1	-2,1
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към началото на м. април 2025 г. средните цени на едро на домати, зелен пипер, краставици, ябълки и зеле са с между 1,6% и 22,5% над отчетените по същото време на 2024 г., а при пресните картофи увеличението достига 61,6%. Същевременно картофите от стара реколта са поевтинели с 1,5%.

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
за периода 31.03. - 07.04.2025 г.**

